

Prosinec
2025

BETLÉMSKÁ HVĚZDA

*Krásné a požehnané Vánoce,
pokojný a radostný nový rok 2026*

35 let činnosti střediska BETLÉM

Když si letos připomínáme 35 let od otevření Domova Betlém v Kloboukách u Brna, neslavíme jen výročí jedné budovy nebo jedné služby. Slavíme příběh víry, lidskosti a odvahy, která dokázala i v nelehkých časech vybudovat domov, kde se slabost stává silou a služba druhým radostí.

Cesta BETLÉMA nezačala papírovým rozhodnutím nebo schválením projektu. Začala – jak to u Božích věcí bývá – v srdci. V srdci jednoho mladého muže jménem Leoš Princ, který si z nemocnice odvezl těžce tělesně postiženého Václava Růžičku a rozhodl se, že o něj nebude jen „pečovat“, ale budou spolu žít. Spolu. Rovnocenně. Jako přátelé.

V době hluboké normalizace to nebyl jen neobvyklý čin. Byl to čin odvážný a pro mnohé i nepochopitelný. Leoš a Vašek tehdy snili sen o komunitě, kde by lidé s postižením a jejich přátelé žili společně, sdíleli radosti i starosti, zpívali, modlili se, pracovali – prostě žili. Zbývalo jen najít místo, kde by tento sen mohli naplnit.

Vše se změnilo, když Leoš s Vaškem přijeli do Klobouk. Našli zde nejen vhodné prostory, ale především odvážné srdce faráře Jiřího Grubera a jeho podporu i podporu celého klobouckého sboru.

Betlém – domov, kde lidé s postižením dostali možnost žít podle svých potřeb a představ – vznikl nejprve ve volném farním bytě. Ale kdo celou akci zaštítí? Odvahu našel brněnský senior Miroslav Rozbořil, který vytvořil účelové církevní

zařízení umožňující společný pobyt skupině Leošových přátel a lidem s postižením.

„Když jsme byli v nejlepším, přijel z Prahy tehdejší synodní kurátor Miloš Lešikar a navrhl nám, že pro nás synodní rada založí Diakonii. Tak vznikla první dvě střediska Diakonie – kloboucký Betlém a paralelně středisko v Praze-Strašnicích. Bylo to nadšení a odvaha radových členů církve, pro které synodní rada našla právní krytí,“ vzpomínal J. Gruber.

Pak se začaly dít věci. V Kloboukách se střídali dobrovolníci z celé republiky, mládež ze sborů, členové hnutí Brontosaurus, lidé s náradím i s modlitbou, i lidé bez vyznání, spojeni touhou dát tomuto místu nový smysl.

A tak vzniklo to, čemu dnes říkáme BETLÉM – dům chleba, místo přijetí, místo soužití, místo živé víry.

Když pak v listopadu 1989 „pukly ledy“, bylo dne 7. března 1990 středisko pod názvem BETLÉM – středisko Diakonie oficiálně založeno. Své první obyvatele s těžkým tělesným postižením přijalo středisko v listopadu 1990 a dne 8. prosince 1990 byl BETLÉM při slavnostních bohoslužbách otevřen.

Tehdy loď Betlém skutečně vyplula. Dnes je Diakonie BETLÉM flotilou – jak s oblibou říká její dlouholetý ředitel Petr Hejl. Jeho slova připomínají, že BETLÉM nikdy nebyl jen organizací, ale společenstvím lidí, kteří na sebe vzali břemena druhých a nesli je s láskou a vírou.

Ale na moři jsme stále. A stále potřebujeme moudrého Lodivoda. Stále čelíme bouřím, i když dnes mají jiná jména než dříve. Už to nejsou překážky režimu nebo chybějící stavební materiál. Dnes je to personální krize v sociálních službách, administrativní zátěž, potřeba profesionalizace, a přitom touha neztratit ducha služby, lidskost a evangelium, které stálo u našeho zrodu.

BETLÉM je silným příběhem. Neučesaným, hlubokým, plným jmen, slz i smíchu. Příběhem, kde se setkává slabost s milostí. A kde se ukazuje, že i ti, kdo z pohledu světa „potřebují pomoc“, ji často poskytují druhým – láskou, trpělivostí, pokojem.

A není to příběh minulosti. Píše se dál. Každým novým dnem služby, každým přijetím nového klienta, s každým novým pracovníkem, každým rozhodnutím, že to má stále smysl.

Počátky střediska BETLÉM jsme si připomněli v rámci Dne Diakonie, který se uskutečnil ve spolupráci s partnerským sborem ČCE v Kloboukách v neděli 15. června 2025. Během slavnostních bohoslužeb přijali noví pracovníci střediska požehnání a třem nominovaným zaměstnancům jsme udělili historicky první ocenění Betlémská hvězda. Za účasti ředitelky Diakonie ČCE Hany Řezáčové proběhla také vernisáž výstavy Diakonie má mnoho tváří.

Byly to chvíle radosti, vděčnosti i souzáležitosti – připomněli jsme si, že příběh BETLÉMA tvoří po desetiletí lidé, kteří svou službou přinášejí naději druhým.

Výročí jsme završili benefičním koncertem Spirituál kvartetu, který se konal v neděli 5. října v evangelickém kostele v Kloboukách.

Jana Lexová
úsek vnějších vztahů

Světlo, které zůstává

Jeho ruce pomáhaly stavět domov, jeho srdce ho naplňovalo světlem. Jiří Gruber zůstává v příběhu Betléma i v našich srdcích.

Ve čtvrtek 18. září 2025 opustil tento pozemský svět bratr Jiří Gruber, který se nesmazatelně zapsal do dějin Diakonie BETLÉM. Byl jedním z těch, kdo stáli u počátků našeho střediska a svým nasazením, lidskostí a pevným přesvědčením o hodnotě každého života pomáhal utvářet jeho tvář. Mnozí z nás si ho budou pamatovat nejen jako obě-

tavého pracovníka a kolegu, ale také jako člověka s humorem, laskavostí a otevřeným srdcem.

Byl to právě on, kdo v době nejistoty v druhé polovině 80. let dokázal rozpoznat sílu jedné obyčejně neobyčejné myšlenky: že lidé s postižením mohou žít důstojně, svobodně a společně s ostatními. Když do Klobouk přijel mladý Leoš Princ s Václavem Růžičkou na vozíku, Jiří je nejen přijal – ale postavil se za jejich sen. A spolu s dalšími jej proměnil ve skutečnost. Bez jeho otevřeného srdce, moudrosti, odvahy a víry by Domov Betlém možná vůbec nevznikl.

Jeho život i služba jsou neoddělitelně spjaty s naším střediskem – s lidmi, pro které pracoval, i s kolegy, s nimiž vytvářel společenství založené na důvěře, respektu a naději.

Jiří patřil k těm, kteří stáli u důležitých milníků v historii BETLÉMA. Vkládal do práce své srdce i fortel, dokázal spojovat odbornou dovednost s hlubokou lidskostí. Lidé, kteří s ním spolupracovali, na něj vzpomínají jako na člověka otevřeného, přímého a laskavého, který uměl naslouchat a povzbudit. Především však byl pro mnohé přítelem, na kterého se bylo možné spolehnout.

Jiřího role nebyla jen organizační či formální – byla především duchovní. Nesl vizi, podržel druhé

v pochybnostech, byl mostem mezi generacemi, sborem a veřejností. Po všechna ta léta zůstával věrný: jako předseda představenstva, jako předseda dozorčí rady, jako duchovní průvodce, kolega i přítel. V posledních měsících našel v Betlémě také své vlastní zázemí – a zůstal s ním spojen až do konce.

Děkujeme, Jiří, za tvé ANO, které jsi kdysi vyslovil a které se stalo základem naší cesty.

Za tvoji odvalu, pevný hlas i laskavý úsměv.

Za to, že jsi s námi šel tak dlouhou cestu.

S pokorou a vděčností se loučíme – a věříme, že tě obklopuje to, co jsi tolikrát rozdával druhým: láska, světlo a požehnání.

„Blaze těm, kdo umírají v Pánu, od této chvíle. Ano, praví Duch, ať odpočinou od svých námah, neboť jejich skutky jdou s nimi.“ (Zj 14,13)

Jana Lexová
úsek vnějších vztahů

Betlémská Tvář pomoci

Tomáš Vostřák začínal od píky v přímé péči o dospělé lidi s těžkým tělesným postižením. Od roku 2003 až dosud řídí Diakonii BETLÉM po ekonomické stránce. „Pevně, udržitelně a racionálně,“ jak se konstatuje v jeho nominaci na ocenění Tvář pomoci. Tomáš Vostřák má zásadní podíl na rozvoji Diakonie BETLÉM a na rozšiřování portfolia poskytovaných služeb. Neocenitelná je jeho schopnost komplexního vhledu, kterou získal díky zkušenostem z přímé péče a z vedení několika zařízení pro lidi s postižením.

Před dvaceti lety jste přerušil studia velmi perspektivního oboru ekonomie a vydal se do Diakonie. Co vás k tomu vedlo?

Bylo mi dvacet, studoval jsem statistiku a ekonometrii a fungoval jsem tradičním studentským způsobem, pro tu dobu typickým, totiž že jsem se pohyboval mezi školou a hospodou. Moc se mi to nezamlouvalo, chtěl jsem něco jiného. Nechal jsem se tou dobou pokřtít nebo jsem se na křest připravoval, to už si nepamatuji, a hledal jsem společnosti, které by fungovaly jinak, než jsem byl zvyklý.

Proč jste zakotvil zrovna v Kloboukách u Brna?

Potřeboval jsem si ujasnit také svůj vztah k víře a rozhodl jsem se, že půjdu do evangelické Diakonie. Zcela náhodně jsem rozeslal dotaz na asi tři, čtyři střediska Diakonie. Ředitel Diakonie BETLÉM Petr Hejl odepsal jako první. Tak jsem vyrazil do Klobouk u Brna, o kterých jsem do té doby netušil, že existují.

Je pravda, že Diakonie BETLÉM tehdy stavěla na intenzivně spolupracujícím společenství?

Právě. To už si dnes těžko dovedeme představit. Jsem rád, že jsem to ještě stihl zažít. Je k tomu potřeba dodat, že před dvaceti lety nebylo úplně běžné potkávat se s lidmi, kteří měli nějaký tělesný hendikep. Za komunistů byli odsunuti do ústavů někde v lesích v pohraničí a teprve postupně docházelo k jejich návratu do běžné společnosti. Příchod do Diakonie BETLÉM mi tedy otevřel úplně nové obzory; ovlivnil mě a zformoval.

Jak vypadal váš tehdejší režim?

Pracovali jsme ve čtrnáctidenních cyklech. Čtrnáct dní práce, čtrnáct dní volna. Práce znamenala nastěhovat se jako asistent do pokojíčku jednoho člověka s postižením a celý týden společně fungovat od rána do večera. Být tomu člověku ku pomoci se vším, co potřeboval. V některých případech i přes noc. Do Diakonie BETLÉM jsem přišel v době, kdy asistenti už začali docházet. Zažil jsem i třítydenní, čtyřtydenní služby v kuse, což bylo za hranou. I tak na to období vzpomínám moc rád. Staral jsem se například o jednoho klienta, který měl svoje vlastní auto. Ráno jsme vstali, nastartovali a vyrazili na výlet na Slovensko, kde jsme zažili

neuvěřitelná setkání. S jiným klientem jsme zajeli na koncert skupiny Plastic People do Brna. Bylo to úžasné období.

Jak došlo k tomu, že jste se začal věnovat finančnímu řízení? Jako byste totiž chtěl před tím oborem prchnout – a on si vás v Diakonii našel.

Transformaci Diakonie BETLÉM ve standardní pomáhající organizaci finančně podpořil jeden evropský projekt. Vyžadoval ekonomické řízení, a tedy i místo ekonomu v organizaci. Petr Hejl mi ho nabídl. Přijal jsem. Ostatně i proto, že šlo jenom o částečný úvazek. Dál jsem se mohl věnovat práci v přímé péči, i když spíš už na pozici vedoucího. Jak se ale Diakonie BETLÉM rozrůstala a nároky donorů se stupňovaly, už nebylo možné stíhat obojí najednou. Předávat nebylo komu, tak už dnes sedím jen u těch čísel a tabulek. Ale zas nemůžu říct, že by mě to nebavilo.

Být ekonomem v Diakonii bývalo dřív snazší?

Nesrovnatelně. Když jsem začínal, pokryla jedna velká dotace veškerou činnost Diakonie BETLÉM. Dnes máme dvacet dotací od obcí, přičemž každá obec má svůj dotační systém. To vše musím udržet v hlavě, abychom všem těm rozmanitým požadavkům a nárokům dostáli.

Mluvíme spolu na začátku roku 2025. Co vás v něm čeká. Diakonie BETLÉM rok co rok dokončila nějaký velký projekt. Bude tomu tak i letos?

V minulých letech jsme zamakali a Diakonii BETLÉM vybavili tak, aby obstála v nárocích jednadvacátého století. Modernizovali jsme se a rozšiřovali. Teď diskutujeme o tom, že si s rozšiřováním dáme na nějaký čas pohov a začneme víc prohlubovat. Musíme například nastavit vztahy v organizaci tak, aby lidé byli zastupitelní. Zvlášť na úrovni vedení je to tak, že je tu několik tahounů, na které všichni spoléhají. To se týká i mě. Nemám nikoho, kdo by byl schopen mou práci převzít, kdybych byl třeba v dlouhodobější indispozici.

Tvář pomoci je nové ocenění, které uděluje správní rada Diakonie ČCE za měšťancům a podporovatelům Diakonie za výjimečné a dlouhodobé zásluhy o Diakonii. Kandidátky a kandidáty ocenění může kdokoliv navrhnout ředitelům a ředitelkám středisek či škol Diakonie. Ti navržené po zvážení nominují. Nominace vyhodnocuje správní rada Diakonie ČCE. První slavnostní vyhlášení Tváře pomoci proběhlo 18. ledna 2025 při Shromáždění Diakonie.

redaktor Adam Šůra
Diakonie ČCE

Když slova nestačí

Pro některé naše klienty jsou krátké výkřiky a gesta jediným způsobem, jak říct: „Potřebuji pochopení.“ Naším cílem je vytvořit prostor, kde jsou slyšeni, respektováni a bezpečně podpořeni.

Lukáš nervózně přešlapuje, ruce má zaťaté v pěst a z hrdla se mu dere krátký výkřik. Nejsou to slova, ale pro ty, kdo ho znají, mají jasný význam. „Je toho na mě moc,“ říká tím po svém. Pro nás ostatní by to byla maličkost – rádio, smích, hlasy. Pro něj však příliš mnoho podnětů najednou. Není to vzdor ani neposlušnost – je to prosba o pomoc, vyslovená beze slov.

Takové situace naši pracovníci zažívají každý den. Každá je jiná, ale všechny mají společné jedno – volání po pochopení. V posledních letech se o tomto fenoménu mluví čím dál častěji: chování náročné na péči.

Co znamená chování náročné na péči?

Dříve se mluvalo o „problémovém chování“, jako by problémem byl člověk. Dnes víme, že jde o způsob komunikace – často jediný, kterým člověk dokáže vyjádřit bolest, úzkost, stres či nenaplněnou potřebu. Je to chování, které často bývá pro okolí zátěží a může být ohrožující.

Projevy mohou být různé – křik, sebepoškozování, útěky, agrese nebo stereotypní pohyby. Klíčové je pochopení příčin a spouštěčů tohoto chování, ne jen řešení následků.

Často se stává, že se nám v důsledku postižení jedince spouštěče nepodaří odhalit, nebo je nemůžeme ovlivnit. Pak musíme řešit jen důsledky tohoto chování, aby co nejméně ovlivňovalo kvalitu života samotného jedince a jeho okolí.

Hledání cesty

Pracovníci musí často hledat řešení vzájemného soužití obyvatel, která mnohdy nejsou a ani nemohou být ideální. Dnes víme, že část klientů našich Chráněných bydlení

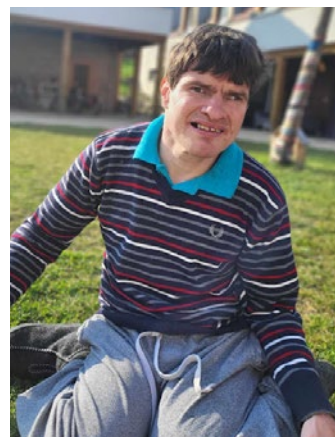
potřebuje pro důstojný a kvalitnější život jinou formu služby, jiné podmínky pro život. A nejde jen o klienty s chováním náročným na péči a jejich specifické potřeby. Tyto projevy chování negativně působí na celou domácnost. Obyvatelům přináší neklid a pracovníkům často bezmoc, jak tyto situace řešit.

Díky spolupráci s PhDr. Hynkem Jůnem, Ph.D., zakladatelem organizace NAUTIS, se nám podařilo vymyslet dočasný model poskytování služby lidem s chováním náročným na péči. V blízké budoucnosti pak budeme usilovat a vybudování další domácnosti, která bude určena právě našim klientům s náročným chováním.

Abychom dokázali službu více přizpůsobit potřebám jednotlivých klientů, začali jsme po několik dnů v týdnu využívat na denní program část rodinného domu v těsné blízkosti Mirandie, jež je v majetku střediska.

Tento dům poskytuje vhodnější podmínky pro péči a podporu lidem s PAS a chováním náročným na péči. Prostředí v něm je čitelnější, stálé, má jasně dané hranice. Je zde spíše neměnná rutina a nedochází tak často ke změnám a rušivým podnětům, jako je to ve společném bydlení. Velmi důležitým faktorem je také to, že se zde nepohybuje hodně lidí, dalších klientů a rušivých elementů.

Tento postup dává smysl také s ohledem na ostatní obyvatele, jež se často ocitají v situacích, kdy pracovníci musejí řešit náročné chování některých klientů ve společných prostorách. Toto chování tak poté ovlivňuje chod celé domácnosti.

Společně se učíme rozumět

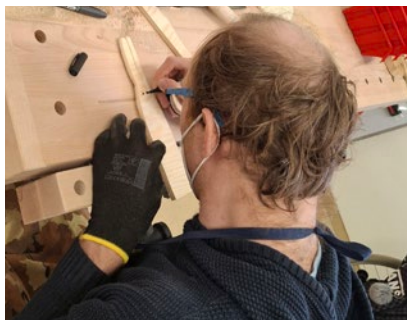
Zajištění vhodného prostředí je jen první krok. Stejně důležitá je podpora a vzdělávání pracovníků – supervize, kurzy a semináře o podpoře pozitivního chování, stáže i interní vzdělávání. Pracovníci se učí rozumět tomu, co se skrývá za výkřikem, sevřenou pěstí nebo napjatým pohledem.

Fotografie i příběh jsou ilustrační

Zlata Čajanová
vedoucí sociálních služeb

Jak se žije v nové Radosti

Sociálně terapeutické centrum Radost v Hustopečích je v nynějších prostorách v provozu už víc jak rok. Jaké bylo stěhování, a jak se klientům a pracovníkům funguje v nových prostorách, jsme se zeptali vedoucí centra Zuzany Čukanové.

Jak dlouho funguje Sociálně terapeutické centrum v Hustopečích?

STC v Hustopečích je v provozu od září 2019 jako další pracoviště STC k tomu v Brumovicích. Díky tehdy zřízenému pracovišti v Centru volného času Pavučina jsme tak mohli rozšířit kapacitu Sociálně terapeutického centra. A v nové budově fungujeme od června 2024.

Když bylo jasné, že se rekonstrukce blíží ke konci a bude vás čekat stěhování, začali jste na to připravovat i klienty? A jak reagovali?

Jelikož máme některé klienty autisty, měli jsme trošku strach, jak tuhle změnu budou přijímat, ale k příjemnému překvapení všech to bylo zcela v pohodě. Protože je nová budova naproti bývalému pracovišti, mohli jsme sem chodit i během dokončování rekonstrukce. Takže jsme klientům ukazovali, kde budou které dílny, kde budeme mít jídelnu, jednoduše jsme je vtáhli do celého procesu.

Jak dlouho trvalo stěhování, a dalo se skloubit s fungováním služby?

Než jsme přestěhovali všechny věci, trval proces asi jeden měsíc. Služba nebyla zavřená ani na jeden den a klienty jsme do stěhování plně zapojovali. Byla to pro ně i cesta, jak si zvyknout na nový prostor a postupně ho poznávat. Tím, že máme CVČ Pavučina naproti, bylo stěhování i jednodušší například na převoz věcí.

Co všechno umožňují nové prostory? Nová budova vám poskytuje mnohanásobně větší prostor, než na který jste byli zvyklí. Kde pocítujete největší rozdíly?

Velká pozitivní změna je, že se neustále nemusí stěhovat materiál po ukončení činnosti z jedné místnosti do druhé. Dříve jsme využívali sdílené dílny, pokud to provoz umožňoval, takže nebylo možné zanechat rozdělanou práci na místě. Dále jsme mohli rozšířit nabídku aktivit. Nově máme vlastní dřevodílnu, tělocvičnu, snoezelen. Keramická dílna má i svou

vlastní keramickou pec. Ale především jsme mohli navýšit kapacitu klientů. Aktuální okamžitá denní kapacita je místo 10 osob 20, takže jsme mohli přijmout klienty, kteří byli dlouhodobě v pořadníku. A je evidentní, že je centrum pro mnohé opravdu důležité a potřebné místo.

Jak reagovali „původní“ klienti na ty nově příchozí?

Tohle je náročná disciplína pro klienty, ale i pracovníky, kdy je potřeba najít nový, ale hlavně správný systém. Narušil se totiž zavedený pořádek, a všichni si museli zvyknout na něco nového. Najednou jsme byli v nových prostorách, s novými klienty a vše si muselo postupně sednout. Ale myslím, že po roce fungování se již hodně věcí stabilizovalo a máme zajatý režim, ve kterém se nám dobře žije.

Změnil se nějak způsob práce v celém týmu nebo jste pokračovali v původních zajatých kolejkách?

Určitě se změnil. Pracovat v prostoru jedné místnosti, která sloužila jako společenská místnost, jídelna, dílna, kancelář vedoucího, ale i sklad materiálu bylo něco jiného. Klienti se díky tomu naučili hodně spolupracovat a fungovat spolu. Teď je to zase o tom, že má každý ve svých dílnách klid na práci. Klienti jsou

nyní rozdělení na tři skupiny, které se postupně točí v dílnách. Každé ráno máme s kolegy poradu, kdy si rozdělíme klienty a práci, protože každý klient potřebuje jiné množství podpory. Systém práce jsme museli změnit spíš až s přílivem nových klientů.

Máš nějaké své cíle a výzvy, kterých bys chtěla dosáhnout?

Mým cílem je realizace terapeutické zahrady, protože to je poslední prostor, který tady chybí k dokončení. Zároveň bych ráda, kdyby se k týmu stávajících pracovníků podařilo přidat i muže. Určitě bychom ocenili pomoc v dřevodílně, máme mezi sebou i klienty muže a mužský vzor by jim zde určitě prospěl.

Na co jsi tady za ten rok hrdá? Co se povedlo?

Zvládli jsme se naprosto hladce přestěhovat, a rychle jsme se adaptovali na nové prostředí. Důležité pro mě je i to, že jsou klienti v pohodě a nikdo z nich se nerozhodl odejít proto, že by tady například nechtěl být. Jsem hrdá na skvělý tým pracovníků, na který se můžu kdykoliv spolehnout. Víím, že odvádí skvělou práci, i když to není vždy jednoduché.

Štěpánka Kovář Veverková
úsek vnějších vztahů

Kapela DUENDE hraje pro BETLÉM již šťastných 13 let

Třináct let, jeden adventní večer, jedna kapela a stovky dobrých srdcí. Každý začátek adventu v BETLÉMĚ patří hudbě, radosti a poděkování. Adventní koncert kapely DUENDE, pořádaný Rotary klubem Valtice – Břeclav, se stal nedílnou součástí života BETLÉMA a každoročně připomíná, že spojení hudby a pomoci má sílu měnit svět kolem nás.

Rotary kluby patří k nejstarším mezinárodním organizacím na světě. Jejich členové dobrovolně věnují svůj čas a schopnosti ve prospěch druhých s cílem dělat svět lepším. Po celém světě je spojuje především jejich motto: Služba na prvním místě. Jedním z „rotariánů“ je i Ing. Jaroslav Benda, který se organizaci adventních koncertů ve Velkých Pavlovicích pro BETLÉM věnuje už od úplného začátku.

Kapela DUENDE, vedená kapelníkem a autorem hudby Tomislavem Zvarčonem, přináší posluchačům netradiční směs flamenca, jazzu a popu. Šestičlenná skupina dokáže vytvořit jedinečnou atmosféru, která každoročně otevírá adventní čas s radostí, energií a vděčností, ať už pro pravidelné hosty, nebo pro ty, kteří koncert navštíví poprvé.

Díky těmto koncertům se podpora Rotary klubu Valtice – Břeclav vyšplhala už na více než dva miliony korun. Každý rok jsou vybrané prostředky určeny na konkrétní projekty BETLÉMA – od prvního koncertu v roce 2013, kdy rotariáni přispěli 50 000 Kč na vybudování chráněného bydlení Mirandie v Brumovicích, až po výstavbu Nového Domova BETLÉM v Kloboukách u Brna, úpravy Odstrčilovy vily či rekonstrukci Sociálně terapeutického centra Radost v Hustopečích.

Díky této dlouholeté a významné podpoře můžeme neustále rozvíjet naše služby a zvyšovat jejich kvalitu i dostupnost. Děkujeme všem, kdo se na této tradici po léta podílí, a těšíme se, že i v příštích letech bude hudba DUENDE otevírat adventní čas v BETLÉMĚ.

Fotografie – Archiv města Velké Pavlovice

Štěpánka Kovář Veverková
úsek vnějších vztahů

Příběh vytrvalosti

„Každý rok si říkám, že už další koncert dělat nebudu,“ říká Jaroslav Benda, autor myšlenky adventních benefičních koncertů. „Ale pak mi žena připomene: A kdo jiný, když ne ty?“. Příběh o vytrvalosti, víře v smysluplnou pomoc a přátelství, které trvá už celých třináct let.

Adventní koncert kapely DUENDE už 13 let pořádá Rotary klub Valtice – Břeclav. Co pro Vás osobně znamená členství v Rotary klubu?

Členství v Rotary klubu pro mě znamená velkou čest a radost z toho, že mohu být součástí něčeho, co trvá už více než 120 let. Rotary klub vznikl v roce 1905 v Chicagu a v tehdejší Československé republice byl založen v roce 1925. Jsem hrdý na to, že jsem byl do klubu pozván a mohu se aktivně podílet na činnosti, která pomáhá. Zároveň je to pro mě příležitost pomáhat tam, kde cítím, že je to potřeba a kde je pomoc skutečně vítána. Považuji za privilegium pokračovat v něčem tak užitečném, velkém a hodnotném, co má svou tradici a historii.

Jak vznikl nápad benefičních koncertů právě pro BETLÉM?

Do podpory BETLÉMA jsem se zapojil už v roce 2013, kdy se začalo stavět chráněné bydlení Mirandie. Na projektu se tehdy podíleli i rotariáni z Holandska a také Rotary kluby Brno a Brno City, jejichž členové mě k spolupráci přizvali. Když byla Mirandie dokončena, většina zúčastněných považovala projekt za uzavřený, ale já jsem cítil potřebu v pomoci pokračovat. Oslovil jsem proto své přátele a známé, o kterých vím, že mají k donátorství blízko, a v rámci koncertů kapely DUENDE jsem začal organizovat podporu pro projekty BETLÉMA. Celý nápad tak vznikl z mojí osobní potřeby navázat na již započatou podporu. Nicméně BETLÉM jsem podporoval individuálně už dřív, od roku 2003, takže jsem v podstatě pokračoval v tom, co mělo už tehdy hluboký smysl.

Pomocí benefice už bylo podpořeno mnoho projektů BETLÉMA. Je některý, který vás osobně zasáhl nebo se Vám vryl do paměti? Cím je pro Vás výjimečný?

Všechny projekty mě nějakým způsobem zasáhly a vždy mě motivovaly pokračovat. Největším projektem byla bezpochyby stavba Nového Betléma – obrovská akce, na které jsem měl

možnost se podílet. Víím, jak prostředí kolem nynějšího Domova Betlém v Kloboukách vypadalo dříve, a o to víc si vážím toho, co se podařilo vybudovat. Ale přiznám se, že vždycky nejvíc žiji tím posledním projektem. Když za mnou přišel Petr Hejl s nápadem odkoupit budovu dnešního Sociálně terapeutického centra Radost v Hustopečích, jako znalec z oboru nemovitostí a stavebnictví jsem se nejdřív zhroutil z částky na pořízení. Po chvíli násobení, dělení, a sčítání jsem si však uvědomil, že je to ideální místo – klienti tam už tehdy docházeli a prostředí tak bylo pro službu více než vhodné. Můj verdikt byl jasně pozitivní. Řediteli BETLÉMA jsem tedy řekl, ať se do toho pustí, protože ještě pár let určitě vydržím BETLÉMU pomáhat.

Koncerty jsou už tradicí a letos připravujete již 13. ročník. Jaká je Vaše motivace k této činnosti? Plánujete pokračovat i v dalších letech?

S kapelou DUENDE máme po těch letech velmi přátelský vztah a návštěvníci koncertu jsou téměř vždy stejní lidé. Takže se z toho stalo příjemné přátelské setkání. Nikdy jsem nechtěl být závislý na výtěžku ze vstupného, proto je spíše symbolické. Nerad dělám něco, u čeho je výsledek nejistý, a mám velké štěstí, že mnoho lidí na moji výzvu slyší. I když se celý rok nevidíme, když jim po roce zavolám, zda do podpory v rámci koncertu půjdou znovu, odpověď bývá kladná. Často si hned vzpomenu, že jde o podporu BETLÉMA, a to je pro mě obrovská odměna. Koncert tak představuje vyvrcholení celého procesu získávání podpory. Od tradičních dárců se sejde finanční částka, která je určena na předem dohodnutý projekt. Rotary klub pak financuje vystoupení kapely. Každý rok po dlouhé přípravě říkám, že už další koncert dělat nebudu, ale moje žena se jen usměje a řekne: „A kdo jiný, když ne ty?“ Takže i ona je pro mě velkou motivací pokračovat.

Kdybyste měl pár větami vyjádřit, proč má smysl darovat a podporovat neziskovky, jak by zněly?

Myslím, že darování je velká odměna především pro toho, kdo dává. Kdo může darovat, je úspěšný, zdravý a sebevědomý člověk. Já mám to štěstí, že už řadu let podporuji BETLÉM, a stal se z toho pro mě osobní závazek i radost. Jako Rotary klub samozřejmě podporujeme i jiné projekty, ale vždy platí, že darování má přínos pro obě strany. Především pro dárci, protože má tu možnost darovat. Obdarovaný pak prožívá radost a vděčnost, a pokud umí dar přijmout, vzniká krásný vztah.

Snažím se, aby naše podpora nikdy nebyla vnímána jako rozdávání milosti, ale jako vědomé rozhodnutí, darovat, protože opravdu chceme.

*Štěpánka Kovář Veverková
úsek vnějších vztahů*

Benefice pro BETLÉM

Sousedský piknik v Hustopečích

Už tradiční Sousedský piknik v Hustopečích letos proběhl 7. června na novém místě, a to v nově otevřeném hustopečském Amfiteátru. Každý rok se na této akci hustopečští obyvatelé sejdou na kousek řeči, ochutnat něco dobrého, a zároveň podpořit dobrou věc. Do letošního ročníku se přihlásily 4 soutěžní týmy, které připravovaly kotlíkové dobroty – Hustopečský flamendr, tradiční Slovenskou kyselici, Výbušnou mexickou bombu a Sladké vdolky či langoše. Slovenskou kyselici v kotlíku připravoval tým sestavený z klientů a pracovníků z STC Radost v Hustopečích. Celý program doprovázela živá hudba, taneční vystoupení a na večer bylo připraveno promítání filmu *Moře na dvoře*. I přes večerní nepřízeň počasí se na celé akci sešlo mnoho lidí a podařilo se vybrat celých 20 000 Kč.

Ovčí bál v režii Všehoschopných v Hustopečích

V sobotu 5. září se v areálu hustopečského rybníka konal Ovčí bál, který pořádal Spolek Všehoschopných. Akce přilákala desítky návštěvníků, kteří si užili program ve znamení hudby, zábavy a skvělé atmosféry. K tanci i poslechu zahrály kapely *Hustí hudebníci* a *Poolitters a SKRZNASKRZ*, které roztančily celé publikum. Návštěvníci si pochutnávali na ovčích klobáskách, hustopečském víně a pivu a nechyběla ani tombola s bohatými cenami. Vstupné bylo dobrovolné, ale povinné,

a díky štědrosti účastníků se podařilo vybrat částku 40 000 Kč, která je určena na úpravy zahrady Sociálně terapeutického centra *Radost Hustopeče*. Ovčí bál tak potvrdil, že spojit dobrou náladu s dobrou věcí má v Hustopečích své místo.

Bazár s oblečením v Bořeticích

V Bořeticích proběhl již 14. ročník Bazárku s hadříky, jehož výtěžek je vždy určený na podporu některé neziskové organizace.

Během jednoho sobotního dopoledne se Kulturní dům v Bořeticích zaplnil nejrůznějším oblečením, obuví, ale i různými doplňky, které si mohli návštěvníci zakoupit. Součástí bazárku je i takzvaná „hrabárna“. Co si pod pojmem představíte? Velkou hromadu oblečení, kde je každý kousek za 10 korun.

A že se někdy podaří vyhrábnout opravdu slušivé modely. Bazárku se letos zúčastnilo téměř 20 prodejkyň. Výtěžek z podzimního ročníku bazárku činil celkem 9 800 Kč.

Děkujeme všem pořadatelům za to, že Vámi pořádané akce mají dobročinný přesah. I díky Vám můžeme dál poskytovat a rozvíjet naše služby.

*Štěpánka Kovář Veverková
úsek vnějších vztahů*

Organizace 4.0 – krok vpřed díky Nadaci ČEZ

V Diakonii BETLÉM věříme, že kvalitní péče o druhé začíná u lidí, kteří ji poskytují. Proto jsme se v uplynulém období pustili do ambiciózního projektu „Organizace 4.0“, který podpořila Nadace ČEZ. Projekt byl zaměřen na rozvoj pracovníků a modernizaci procesů tak, aby naše organizace mohla lépe reagovat na měnící se potřeby klientů i výzvy současné doby.

Během projektu jsme se společně zaměřili na několik klíčových oblastí.

Nejprve jsme v rámci strategického plánování definovali naši vizi a konkrétní kroky, které povedou k dalšímu růstu a stabilitě. Tento čtyřdenní workshop nám umožnil nahlédnout na naši práci z nové perspektivy a jasněji pojmenovat cíle, které chceme v následujících letech naplňovat.

Dalším pilířem projektu bylo vzdělávání pracovníků – od odborníků v přímé péči až po členy administrativního týmu.

Patnáct našich pracovníků přímé péče si prohloubilo znalosti v oblasti Bazální stimulace II, což přispělo ke zkvalitnění každodenní péče o naše klienty. Nový pracovník fundraisingu absolvoval dlouhodobý kurz „Profesionální fundraiser“, který mu poskytl pevný základ pro získávání finančních prostředků a posílení udržitelnosti celé organizace. A protože moderní technologie dnes hrají klíčovou roli, prošli naši administrativní pracovníci školením v Microsoft 365 a v oblasti digitální bezpečnosti. Díky tomu můžeme efektivněji komunikovat, sdílet informace a lépe chránit data klientů.

Projekt „Organizace 4.0“ pro nás znamenal nejen investici do lidí, ale i investici do budoucnosti – do kvality služeb, které poskytujeme lidem se zdravotním postižením, seniorům a pečujícím osobám. Každý krok, který posiluje naše pracovníky, má přímý dopad na spokojenost a důstojnost našich klientů.

Za umožnění realizace tohoto projektu patří naše poděkování Nadaci ČEZ, která svou podporou pomáhá proměňovat dobré záměry ve skutečnost.

*Jana Lexová
úsek vnějších vztahů*

NADACE ČEZ

Ocenění Betlémská hvězda

Už pětatřicet let funguje Středisko BETLÉM jako místo pomoci, porozumění a lidské blízkosti. Výročí střediska však není jen příležitostí ohlédnout se zpět. Je i okamžikem, kdy si připomínáme všechny, kdo toto dílo nesou dál v současnosti. Lidí, kteří každý den tiše a neúnavně dávají druhým svůj čas, energii i srdce.

Za dveřmi střediska se odehrávají tisíce drobných příběhů. Někdo ráno pomáhá klientovi vstát z postele, jiný ho doprovází na procházku. Další trpělivě řeší rozpočty, komunikuje s rodinami, naslouchá, modlí se nebo prostě jen mlčí s těmi, kdo potřebují blízkost. Právě v těchto chvílích se rodí skutečný smysl práce, kterou BETLÉM představuje. Aby bylo možné tuto oddanost a lidskost alespoň symbolicky ocenit, rozhodla se Správní rada střediska každoročně udělit několika pracovníkům ocenění Betlémská hvězda. Nejde o soutěž či porovnávání, ale o poděkování těm, kteří svou přítomností přinášejí světlo klidu, naděje a bezpečí.

Laureáti ocenění nevycházejí z rozhodnutí vedení, ale z nominací samotných kolegů a vedoucích. Právě to dává ocenění zvláštní význam. Kdo jiný totiž může lépe poznat hodnotu práce než ti, kteří ji sdílejí každý den? Betlémská hvězda tak není jen symbolem uznání, ale i připomínkou, že opravdová služba se pozná podle srdce, a také tichým pozváním pro nás všechny, abychom si uměli říct: *Díky, že tu jsi.*

V letošním ročníku bylo nominovaných celkem 9 zaměstnanců. Výběrová komise, sestavená z členů vedení střediska, tak před sebou měla nelehký úkol – vybrat 3, kteří ocenění obdrží.

Ocenění a titul Betlémská hvězda pro rok 2025 získali:

- **Paní Olha Podynská z Chráněného bydlení Mirandie**

„Paní Olha má s klienty vybudované osobní vztahy založené na respektu. Cítím z její strany snahu o spolupráci při budování bezpečného a důstojného prostředí a touhu pomoci obyvatelům Mirandie vést kvalitní a naplněný život.“

- **Pan Petr Blažek, údržbář střediska**

„Kromě svědomité a kreativní práce údržbáře, chci ocenit i věrnost organizaci. Ale zejména přístup ke klientům Domova Betlém, které pravidelně doprovází na výlety i k lékařům a chystá a dopravuje je na bohoslužby do evangelického kostela.“

- **Paní Simona Petrášová z Domova Betlém**

„Simona je skvělá kolegyně, která je milá a svou práci dělá s láskou. Klientům poskytuje skvělou péči a pomoc a přistupuje k nim s velkým porozuměním.“

Každý den tvoříme příběh, jehož nejcennější součástí jsou lidé, kteří svou prací, nasazením a lidskostí dávají Středisku BETLÉM skutečný smysl. Jejich přítomnost přináší radost, inspiraci i jistotu, že společně dokážeme víc. Poděkování ale patří i těm, kteří se rozhodli své kolegy nominovat k ocenění Betlémská hvězda. Právě jejich všímavost, vděčnost a odvaha ocenit druhé dávají ocenění hlubší smysl. Říct „všiml jsem si, a vážím si toho, co děláš“ je totiž někdy ten největší dar.

Štěpánka Kovář Veverková
úsek vnějších vztahů

Personalistka, odbornice se srdcem na dlani

„Personalistika není o papírech, ale hlavně o lidech,“ říká personalistka Zita Zitková, která na svou pozici v BETLÉMĚ nastoupila v létě roku 2024. Zeptali jsme se co jí přivedlo do BETLÉMA, a jak vidí své působení zde.

Jak ses dostala k personalistice, a co tě na profesi nejvíc baví?

Pracovala jsem dřív u policie a naše oddělení se rušilo. Přemýšlela jsem co dál a kolegyně mi nabídla místo na personálním oddělení. Začínala jsem tam jako administrativní pracovník – personální oddělení bylo hodně velké, ale po nějaké době jsem se začala věnovat čistě personalistice. Mě na tom baví vlastně všechno. Je to práce s lidmi, což není vždy jednoduché, ale je to práce pro ně. Někdo hledá práci, a já mu ji můžu zprostředkovat, nebo píšu nové mzdové výměry s vyšším osobním příplatkem. To sice není moje zásluha, ale mám radost, že můžu být součástí celého procesu.

Před více než rokem jsi nastoupila do BETLÉMA. Co tě tehdy zaujalo na středisku BETLÉM? Jak vnímáš rok svého působení a je něco, co tě motivuje k další práci?

Moc se mi v BETLÉMĚ líbí, že mám svobodu. Personalistiku mám totiž na starosti sama. Každý má jiný styl práce, takže je skvělé, že si můžu systém práce nastavit přesně podle sebe. Byla jsem zvyklá na státní správu, kde je vše přesně dané a musí se to dodržovat. Tady jsem si několik měsíců musela zvykat, že jsou samozřejmě pravidla, která musím dodržovat, ale podle svého vlastního systému. To je k nezaplacení.

Moje pozice má opravdu široký záběr od fasování bot, přes nastavení docházkových čipů až k pracovním smlouvám. Ale všechno se dá v pohodě zvládnout. Vlastně mě baví a motivuje, že je to tak pestrá práce, ve které se můžu svobodně rozhodnout, jak budu postupovat a necítím se nijak svázaná.

Vůbec jsem si neuvědomila, že pár let před nástupem do BETLÉMA jsem měla myšlenku, že bych ráda dělala něco pro lidi, například ve školce pro děti. Bylo to pro mě víc motivační než práce ve státní správě. A až po mém nástupu mi

to připomněla kamarádka. Já tehdy přišla na to, že si mě práce, která je „pro lidi“ vlastně našla sama.

Jak bys popsala svou pozici personalistky? Tato práce bývá spojována především s administrativou, ale v praxi to je asi něco jiného, že?

Personalistika je z poloviny práce s lidmi, a ta druhá půlka je administrativa. Nicméně mám v BETLÉMĚ volnost, abych si mohla práci nastavit tak, jak potřebuji. Snažím se pravidelně jezdit do našich zařízení nebo být všem k dispozici alespoň na telefonu, když se zrovna nemůžeme potkat. Každý z vedoucích v BETLÉMĚ má mnoho povinností, a tak když je čeká například nepříjemná situace jako je propouštění pracovníka, snažím se u toho být s nimi jako opora. A to se týká všech zaměstnanců. Snažím se být oporou pro všechny, jít čas od času mezi ně, a nebyť jen schovaná za všemi papíry.

Jaké jsou nejdůležitější projekty nebo změny, na kterých ses během roku podílela?

Aktuálně se aktivně podílím na strategickém plánování organizace. Dále se změnila některá nařízení, vydávaly se pokyny ředitele, benefity, ... Ale především jako

svůj největší úkol vnímám obsazení některých dlouhodobě neobsazených pracovních pozic.

Co podle tebe tvoří dobrou kulturu mezi kolegy v organizaci? A snažíš se ji nějak rozvíjet?

Dobrá kultura je především o lidech a vztazích mezi nimi. Vždy se snažím všem prezentovat BETLÉM v dobrém světle, a vést k tomu stále i nové zaměstnance. To, že nastane nějaký problém je naprosto normální, ale není nutné z toho pak vytvářet napjaté situace. Snažím se proto zaměstnance nabádat k tomu, že každý problém má nějaké řešení. Služby celé organizace totiž stojí především na pracovnících v přímé péči. A myslím, že všichni vedoucí se snaží zaměstnancům vycházet vstříc, ať už se jedná o směny nebo nastavení dobré atmosféry napříč službami. Zároveň i vedení se snaží pro všechny zaměstnance udělat maximum a snaží se i během roku zaměstnancům dát například různé benefity, drobný vánoční dárek apod.

nancům vycházet vstříc, ať už se jedná o směny nebo nastavení dobré atmosféry napříč službami. Zároveň i vedení se snaží pro všechny zaměstnance udělat maximum a snaží se i během roku zaměstnancům dát například různé benefity, drobný vánoční dárek apod.

Jaké máš plány do dalších let? Chtěla bys personální oddělení BETLÉMA posunout někam dál?

Snažím se teď udělat takový personální audit, abychom věděli, kdo a kdy půjde například do důchodu. Zároveň bych o nás chtěla zvýšit povědomí v různých okolních školách a dalších institucích abychom si třeba zajistili personální obsazení do budoucna. Jinak si myslím, že je personalistika v BETLÉMĚ nastavená dobře a zaměstnanci tak mají kam se v případě potřeby obrátit.

Co bys vzkázala lidem, kteří o BETLÉMĚ uvažují třeba jako o svém budoucím zaměstnavateli?

Zprvá je to práce, která má hlubší smysl. Možná si to všichni ani neuvědomujeme, ale je tu opravdu vlnidné pracovní prostředí, ať už ve službách nebo v administrativě. V BETLÉMĚ lidé dělají práci proto, že ji mají rádi, a to je velice důležité. Vždy se najde někdo, kdo nepracuje vyložené na vysněném místě, ale práce v BETLÉMĚ je pestrá, má vyšší přesah, a dokonce je možné si s klienty svůj pracovní den naplánovat a společně si ho užít.

*Štěpánka Kovář Veverková
úsek vnějších vztahů*

ZŮSTAŇME VE SPOJENÍ

v průběhu roku 2026 plánujeme přechod na nový systém pro správu dárců — přehlednější, modernější a vstřícnější i pro Vás.

Díky němu budete moci **spravovat svůj dárcovský profil**, aktualizovat kontaktní údaje a přehledně vidět, jak svou podporou pomáháte.

Abychom Vás mohli do nového systému pozvat a dál sdílet novinky z našeho života, **potřebujeme Vaši e-mailovou adresu.**

Napište nám na **komunikace@betlem.diakonie.cz** nebo využijte formulář na **betlem.diakonie.cz**

*Děkujeme, že s námi zůstáváte
na jedné vlně pomoci.*

Diakonie ČCE – středisko BETLÉM

Císařova 394/27, 691 72 Klobouky u Brna

IČ: 18510949

Korespondenční adresa: Morkůvky 149,

691 72 Klobouky u Brna

tel. a fax: **519 419 848**

betlem.diakonie.cz

Č.ú. 1381506359/0800

Ředitel

Petr Hejl, DiS.

tel.: 519 419 848

mobil: 777 936 580

reditel@betlem.diakonie.cz

Vnější vztahy a fundraising

Bc. Jana Lexová

tel.: 519 419 977

mobil: 777 936 576

info@betlem.diakonie.cz

Ekonomický úsek

Tomáš Vostřák

tel.: 519 420 656

mobil: 774 936 575

uctarna@betlem.diakonie.cz

JEDNOTLIVÁ PRACOVISTĚ

Domov Betlém

691 72 Klobouky u Brna, Brněnská 21

vedoucí Bc. Radomíra Soukopová

tel.: 519 419 489, mobil: 739 244 837

betlem@betlem.diakonie.cz

Odstrčilova vila

691 72 Klobouky u Brna, Císařova 27

vedoucí Bc. Radomíra Soukopová

tel.: 515 531 880, mobil: 739 244 837

vila@betlem.diakonie.cz

Domov Narnie

691 72 Morkůvky 129

vedoucí Mgr. Veronika Prantlová, DiS.

tel.: 519 423 195, mobil: 736 603 495

narnie@betlem.diakonie.cz

Chráněné bydlení Arkénie

691 11 Brumovice 396

vedoucí Hana Loucká

tel.: 519 324 653, mobil: 739 221 390

arkenie@betlem.diakonie.cz

Chráněné bydlení Mirandie

691 11 Brumovice 438

vedoucí Lenka Otýpková

tel.: 515 531 881, mobil: 777 936 577

mirandie@betlem.diakonie.cz

Chráněné bydlení Duběnka

696 03 Dubňany, Na Trminách 1704

vedoucí Bc. Silvie Schwoiserová

tel.: 518 120 012, mobil: 605 959 531

chb.dubnany@betlem.diakonie.cz

Sociálně terapeutické centrum Radost

691 11 Brumovice 242

vedoucí Mgr. Aneta Mazánková

tel.: 515 531 966, mobil: 739 099 638

stc.brumovice@betlem.diakonie.cz

Sociálně terapeutické centrum Radost

693 01 Hustopeče, Šafaříkova 445/29

vedoucí Mgr. et. Ing. Zuzana Čukanová

tel.: 731 907 511, mobil: 739 878 173

stc.hustopece@betlem.diakonie.cz

Grafické zpracování a sazba

NOVÁREKLAMA.cz

Evidováno na MK ČR pod č.j. E15100.

Zpravodaj Betlémská hvězda vydává pro členy Kruhu Přátel BETLÉMA Diakonie ČCE – středisko BETLÉM.

Kontakt: Bc. Jana Lexová, Císařova 27, 691 72 Klobouky u Brna

info@betlem.diakonie.cz, betlem.diakonie.cz, číslo účtu u ČS a.s.: 1381506359/0800